

ભારત સરકાર દ્વારા કોવિડ-19ના નિયંત્રણ માટે લેવામાં આવેલા લોકડાઉનના નિર્ણયનો ગૃહમંત્રાલય
દ્વારા બહાર પાડેલા આદેશ અને માર્ગદર્શિકાનો ગુજરાતી અનુવાદ

ગૃહ મંત્રાલયના ઓર્ડર નં. 40-3 મંત્રાલયો 2020-ડી તા.24-3-2020

ભારત સરકારના મંત્રાલયો/ વિભાગો રાજ્ય/ કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશની સરકારો, રાજ્ય/ કેન્દ્ર શાસિત વહિવટી
તંત્રોએ દેશમાં કોરોના વાયરસના નિયંત્રણ માટે લેવા પાત્ર પગલાં અંગેની માર્ગદર્શિકા

1. ભારત સરકારની કચેરીઓ અને તેની સ્વાયત્ત/પેટા કચેરીઓ તથા જાહેર નિગમો બંધ રહેશે.

અપવાદો:

સંરક્ષણ, મધ્યસ્થ શસત્ર પોલિસદળો, ટ્રેઝરી, જાહેર ઉપયોગની વ્યવસ્થાઓ (પેટ્રોલિયમ, સીએનજી, એલપીજી, પીએનજી), ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ, વીજ ઉત્પાદન અને ટ્રાન્સમિશન એકમો, પોસ્ટ ઓફિસો, નેશનલ ઇન્ફોર્મેટિક્સ સેન્ટર અને આગોતરી ચેતવણી આપતી એજન્સીઓ.

2. રાજ્ય/કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશો, અને તેમની સ્વાયત્ત સંસ્થાઓ, કોર્પોરેશનો વગેરે બંધ રહેશે.

અપવાદો:

- પોલિસ, હોમ ગાર્ડઝ, નાગરિક સંરક્ષણ, ફાયર અને ઈમર્જન્સી સેવાઓ, ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ અને જેલો.
- જિલ્લા વહિવટી તંત્ર અને ટ્રેઝરી
- વિજળી, પાણી અને સફાઈ સેવા
- મ્યુનિસિપલ સંસ્થાઓ-સફાઈ, પાણી પૂરવઠા જેવી વ્યવસ્થાઓના કર્મચારીઓ સહિત આવશ્યક સેવાઓ માટે જરૂરી સ્ટાફ.

ઉપર દર્શાવેલી ઓફિસો (સિરિયલ નં. 1 અને 2) એ ઓછામાં ઓછા કર્મચારીઓની સંખ્યા દ્વારા કામ કરવાનું રહેશે. અન્ય તમામ ઓફિસો માત્ર ઘરેથી જ કામ કરવાનું ચાલુ રાખશે.

3. હોસ્પિટલો અને સંબંધિત તમામ તબીબી સંસ્થાઓ, તેમના જાહેર અને ખાનગી ક્ષેત્રના ડિસ્પેન્સરીઝ, કેમિસ્ટસ અને મેડિકલ ઇક્વિપમેન્ટ શોપ્સ, લેબોરેટરી, ક્લિનિક, નર્સિંગ હોમ, એમ્બ્યુલન્સ વગેરે ઉત્પાદન અને વિતરણ એકમો સહિત. નર્સો, પેરામેડિકલ સ્ટાફ અને અન્ય હોસ્પિટલની સહયોગી સેવાઓ માટે તમામ તબીબી કર્મચારીઓની પરિવહન વ્યવસ્થાને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

4. વાણિજ્યિક અને ખાનગી એકમો બંધ રહેશે.

અપવાદો:

- a. દુકાનો કે જેમાં રેશનીંગની દુકાનો (જાહેર વિતરણ વ્યવસ્થા હેઠળની) કે જે અનાજ, કરિયાણું, ફળ અને શાકભાજી, દૂધ અને દૂધના ઉત્પાદનો વેચતા બુથ, માંસ અને માછલી, પશુઓ માટેના ઘાસચારો. આમ છતાં જિલ્લા વહિવટી તંત્ર વ્યક્તિઓની ધરની બહાર આવન-જાવન નિયંત્રીત કરવા માટે હોમ ડિલિવરીને પ્રોત્સાહન આપશે.
- b. બેંકો, ઈન્સ્યોરન્સ ઓફિસો અને એટીએમ.
- c. પ્રિન્ટ અને ઈલેક્ટ્રોનિક મિડીયા.
- d. ટેલિ કોમ્યુનિકેશન, ઈન્ટરનેટ સેવા, પ્રસારણ અને કેબલ સેવા. સૂચના પ્રૌદ્યોગિકી અને માત્ર આઈટી સંબંધિત સેવાઓ (આવશ્યક સેવાઓ માટે) અને શક્ય તેટલું ઘરેથી કામ કરવાનું રહેશે.
- e. અનાજ, દવાઓ, તબીબી ઉપકરણો વગેરે આવશ્યક વસ્તુઓનીની ડિલિવરી ઈ-કોમર્સ મારફતે કરવાની રહેશે.
- f. પેટ્રોલ પંપ, એલપીજી, પેટ્રોલિયમ અને ગેસ રિટેઈલ તથા સ્ટોરેજ એકમો.
- g. વીજ નિર્માણ, ટ્રાન્સમિશન અન ડિસ્ટ્રીબ્યુશન એકમો અને સેવાઓ.
- h. સિક્યોરિટી એન્ડ એક્સચેન્જ બોર્ડ ઓફ ઈન્ડિયા (સેબી)એ નોટિફિકેશન કરેલી મૂડી અને દેવા બજારની સેવાઓ.
- i. કોલ્ડ સ્ટોરેજ અને વેરહાઉસની સેવાઓ.
- j. ખાનગી સુરક્ષા સેવાઓ.

બાકીની તમામ સંસ્થાઓ માત્ર ઘરેથી જ કામ કરશે.

5. ઔદ્યોગિક એકમો બંધ રહેશે.

અપવાદો:

- a. આવશ્યક ચીજોના ઉત્પાદન એકમો.
- b. જે ઉત્પાદન એકમોમાં સતત પ્રક્રિયા ચાલતી હોય તેવા એકમો રાજ્ય સરકાર પાસેથી મંજૂરી મેળવીને ચાલુ રખાશે.

6. તમામ પરિવહન સેવાઓ - હવાઈ, રેલવે અને માર્ગ પરિવહન સ્થગિત રહેશે.

અપવાદો:

- a. માત્ર આવશ્યક ચીજ-વસ્તુઓનું પરિવહન કરતી.
- b. ફાયર, કાયદો અને વ્યવસ્થા તથા તાકીદની સેવાઓ.

7. હોસ્પિટાલિટી સર્વિસીસ સ્થગિત રહેશે.

અપવાદો:

- a. હોટલો, હોમસ્ટેઝ, લોજ અને મોટેલ્સ કે જે લોકડાઉનને કારણે અટવાઈ ગયેલી વ્યક્તિઓની તથા પ્રવાસીઓ માટે નિવાસ વ્યવસ્થા કરતી હોય, મેડિકલ અને ઈમર્જન્સી સ્ટાફ, હવાઈ અને દરિયાઈ કાફલો.
 - b. ક્વોરેન્ટાઇન સેવાઓ માટે નક્કી કરાયેલા/ઉપયોગમાં લેવાતા એકમો.
8. તમામ શૈક્ષણિક, તાલિમી, સંશોધન, કોચીંગ સંસ્થાઓ વગેરે બંધ રહેશે.
 9. પ્રાર્થના (દર્શન)ના તમામ એકમો લોકો માટે બંધ રહેશે. કોઈ ધાર્મિક મેળાવડાને કોઈપણ અપવાદ સિવાય મંજૂરી આપવામાં નહીં આવે.
 10. તમામ સામાજિક / રાજકિય/ રમત- ગમત / મનોરંજન /શૈક્ષણિક / સાંસ્કૃતિક / ધાર્મિક સમારંભો / મેળાવડાઓ પર પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવ્યો છે.
 11. અગ્નિદાહ અને શબ યાત્રા માટે 20 વ્યક્તિથી વધુને મંજૂરી આપવામાં નહીં આવે.
 12. ભારતમાં તા. 15-2-2020 પછી પરદેશથી આવેલા તમામ લોકો અને એવા તમામ લોકો કે જેમને સ્થાનિક આરોગ્ય તંત્રએ/આરોગ્ય વિભાગના કર્મચારીઓએ કડકાઈથી હોમ/સંસ્થાકિય ક્વોરેન્ટાઇન માટે રાખવાનું સૂચવ્યું હોય તેવા લોકો. જો આમ કરવામાં નિષ્ફળ જશે તો ઇન્ડિયન પીનલ કોડની કલમ-188 હેઠળ કાનૂની કાર્યવાહીને પાત્ર ગણાશે.
 13. ઉપર દર્શાવેલા નિયંત્રક પગલાંઓમાં જ્યાં છૂટછાટ આપવામાં આવી હશે ત્યાં સંસ્થાઓ/ કર્મચારીઓએ કોરોના વાયરસ સામે જરૂરી સાવચેતી રાખવામાં આવે તેની ખાતરી રાખવાની રહેશે. સાથે-સાથે આરોગ્ય વિભાગે જે તે સમયે આપેલા માર્ગદર્શન અનુસાર સામાજિક અંતર (સોશ્યલ ડિસ્ટન્સ) જાળવવાનું રહેશે.
 14. આ નિયંત્રક પગલાંઓનું અમલીકરણ કરવાના હેતુથી જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ ઈન્સીડન્ટ કમાન્ડર તરીકે એક્ઝીક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટની જે તે સ્થાનિક ન્યાય ક્ષેત્રમાં નિમણૂક કરશે. ઈન્સીડન્ટ કમાન્ડર એકંદરે તેમના ન્યાયક્ષેત્રમાં આ પગલાંના અમલીકરણ માટે જવાબદાર રહેશે. અન્ય તમામ લાઈન ડિપાર્ટમેન્ટના અધિકારીઓ, ચોક્કસ વિસ્તારોમાં આ પ્રકારના ઈન્સીડન્ટ કમાન્ડરના નિર્દેશ અનુસાર કામ કરશે. ઉપર વિસ્તારથી જણાવ્યા મુજબ આવશ્યક હેરફેર માટે ઈન્સીડન્ટ કમાન્ડર પાસે ઈસ્યુ કરશે.
 15. તમામ અમલીકરણ સત્તા તંત્રોએ નોંધ લેવાની રહેશે કે લોકોની આવન-જાવન અંગે આ કડક નિયંત્રણો મૂળભૂત રીતે લાગુ પડશે, પરંતુ આવશ્યક ચીજો માટે તે લાગુ નહીં પડે.
 16. ઈન્સીડન્ટ કમાન્ડરો ખાસ કરીને એ બાબતની ખાતરી રાખશે કે હોસ્પિટલની માળખાગત સુવિધાઓ માટેનાં સાધનો, કામદારો અને સામગ્રી મેળવવા માટે તથા તેના વિસ્તરણ માટેની કામગીરી કોઈપણ પ્રકારના અવરોધ વગર ચાલુ રહેશે.

17. ઉપર દર્શાવેલા નિયંત્રક પગલાંનો ભંગ કરનાર કોઈપણ વ્યક્તિ સામે ઇન્ડિયન પીનલ કોડની કલમ- 188 હેઠળ થનાર કાર્યવાહી ઉપરાંત ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ એક્ટ- 2005ની કલમ-51 થી 60ની જોગવાઈઓ હેઠળ કાર્યવાહી કરવામાં આવશે. (પરિશિષ્ટમાં જણાવ્યા મુજબ)
18. ઉપર દર્શાવેલા નિયંત્રક પગલાંઓ તા.25-03-2020થી અમલમાં આવે તે રીતે 21 દિવસના ગાળા માટે અમલમાં રહેશે.

કેન્દ્ર સરકારનો ગૃહ વિભાગ

1. ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ એક્ટ, 2005ની કલમ-51 થી કલમ-60

ગુનાઓ અને દંડ

51. અવરોધ વગેરે માટેની સજા: કોઈપણ વ્યક્તિ, કોઈપણ જાતના યોગ્ય કારણ વગર –

- (a) કેન્દ્ર સરકાર અથવા તો રાજ્ય સરકારના કોઈપણ ઓફિસર કે કર્મચારીને અવરોધ કરે અથવા તો નેશનલ ઓથોરિટી અથવા તો રાજ્યની ઓથોરિટી અથવા જિલ્લા ઓથોરિટીને પોતાની આ કાયદા હેઠળની ફરજ બજાવવામાં અવરોધ કરે અથવા
- (b) કેન્દ્ર સરકાર અથવા રાજ્ય સરકાર અથવા નેશનલ એક્ઝિક્યુટીવ કમિટી અથવા સ્ટેટ એક્ઝિક્યુટીવ કમિટી અથવા જિલ્લા ઓથોરિટીએ આ કાયદા હેઠળ આપેલા નિર્દેશનું પાલન કરવાનો ઈન્કાર કરે.

આવી વ્યક્તિ કાનૂની કાર્યવાહીને પાત્ર અને દંડને પાત્ર રહેશે, જેમાં એટલી મુદતની સજા કરવામાં આવશે કે જેને એક વર્ષ અથવા તો દંડ સહિત લંબાવી શકાય અથવા તો બંનેની સજા કરવામાં આવે અને આવી અવરોધ થયાના કિસ્સામાં અથવા તો નિર્દેશનું પાલન કરવામાં જો જીવનું જોખમ થાય અથવા તેનાથી તાત્કાલિક જોખમ ઉભું થાય તો તે કાનૂની કાર્યવાહી હેઠળ સજાને પાત્ર ગણાશે, જેમાં સજાની મુદત બે વર્ષ સુધી લંબાવી શકાશે.

52. ખોટા દાવો કરવા બદલ સજા: જો કોઈ વ્યક્તિ જાણી જોઈને અથવા તો તે જાણતો હોવા છતાં અને એવું માનવાને કારણ હોય કે કોઈપણ રાહત, સહાય, રિપેર, રિકન્સ્ટ્રક્શન અથવા ડિઝાસ્ટર અંગેના અન્ય લાભ મેળવવા માટે કેન્દ્ર સરકારના કોઈપણ ઓફિસર પાસેથી, રાજ્ય સરકારના ઓફિસર પાસેથી કે નેશનલ ઓથોરિટી, રાજ્યની ઓથોરિટી અથવા ડિસ્ટ્રીક્ટ ઓથોરિટી પાસે દાવો કર્યો હશે તો તે કાનૂની કાર્યવાહી કરીને સજાને પાત્ર ગણાશે, અને એમાં એવી મુદતની સજા લાગુ કરાશે કે જેને બે વર્ષ સુધી લંબાવી શકાય અને તેને દંડ કરવામાં આવે.

53. નાણાં અથવા તો સામગ્રી વગેરેની ગેરરીતિ બદલ સજા: જે કોઈ વ્યક્તિને નાણાં અથવા તો સામગ્રીની વ્યવસ્થા સોંપવામાં આવી હોય અથવા તો કસ્ટડી સોંપવામાં આવી હોય અથવા વહિવટ સોંપાયો હોય તેવા રાહત આપવા માટેના નાણાં અથવા તો સામાનની ગેરરીતિ થાય અથવા તો પોતાના ઉપયોગ માટે ખોટી રીતે વાપરવામાં આવે અથવા તો આવા નાણાં કે સામગ્રી અથવા કે તેનો હિસ્સો પોતાની ઈચ્છાથી અન્ય વ્યક્તિને ઉપયોગ માટે આપવામાં આવે

તો તે કાનૂની કાર્યવાહી અને સજાને પાત્ર ગણાશે, જેમાં એવી મુદત માટે સજા કરવામાં આવશે કે જેને બે વર્ષ સુધી લંબાવી શકાય અને દંડ પણ કરવામાં આવશે.

54. ખોટી ચેતવણી આપવા બદલ સજા: જે કોઈ વ્યક્તિ ડિઝાસ્ટર અંગે ખોટી ચેતવણી કે ભયજનક જાહેરાતને ફરતી કરે અથવા તો તે ગંભીર પ્રકારની કે વ્યાપક હોય અને તેનાથી ગભરાટ ફેલાઈ શકે તેમ હોય તો તે વ્યક્તિ સામે કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે અને તે સજાને પાત્ર ગણાશે. આ સજા બે વર્ષ સુધી લંબાવી શકાશે અને દંડ પણ કરી શકાશે.

55. સરકારના વિભાગો મારફતે ગૂનો:

(1) આ કાયદા હેઠળનો કોઈ ગૂનો જો સરકારના કોઈ વિભાગ, વિભાગના વડાએ કર્યો હશે અને તે માટે તે દોષિત ઠરશે તો તેમની સામે કાનૂની કાર્યવાહી થશે અને આવો ગૂનો જાણકારી વગર કરવામાં આવ્યો હોય તેવું પૂરવાર નહીં થાય તો તેને રોકવા માટે આવી વ્યક્તિ સામે તમામ ડ્યુ ડિલિજન્સ થશે અને આવી કામગીરી કરતા રોકવામાં આવશે.

(2) આ પેટા વિભાગમાં દર્શાવેલી બાબતો ઉપરાંત (1) જ્યાં ગૂનો સરકારના કોઈ વિભાગ મારફતે કરવામાં આવ્યો હોય અને એવું સાબિત થાય કે આવો ગૂનો મંજૂરી લઈને અથવા તો કોઈની સાથે મળીને કરવામાં આવ્યો છે અથવા તો આવો ગૂનો કરવામાં વિભાગના વડા સિવાયની કોઈ વ્યક્તિએ કર્યો હોય અને તે કસૂરવાર જણાય તો તેવો ગૂનો કાનૂની કાર્યવાહીને પાત્ર ગણાશે અને તે મુજબ સજા કરવામાં આવશે.

56. ફરજ પરના અધિકારીની નિષ્ફળતા અથવા તો આ કાયદાની જોગવાઈઓથી વિપરીત મેળાપીપણું કરીને ફરજ બજાવવામાં નિષ્ફળતા:

કોઈ ઓફિસરને આ કાયદા હેઠળ ફરજ બજાવવાનું જણાવાયું હોય અને તે ફરજ બજાવવાનું બંધ કરે અથવા તો ઈન્કાર કરે અથવા તો આ ઓફિસની ફરજો બજાવવામાંથી પોતાને બહાર રાખે અને જો તેણે તેના ઉપરી અધિકારીની લેખિત મંજૂરી લીધેલી નહીં હોય તો અને આવું કૃત્ય કરવા બદલ કોઈ કાયદેસરનો બચાવ થઈ શકે તેમ ના હોય તો તે જેલની સજાને પાત્ર ગણાશે અને તે સજા એક વર્ષ સુધી લંબાવી શકાશે અને તેને દંડ પણ થઈ શકશે.

57. જરૂરી સામગ્રી પૂરી પાડવામાં ઉલ્લંઘન બદલ સજા: જો કોઈ વ્યક્તિ કલમ-65 હેઠળ કરવામાં આવેલ હુકમનું ઉલ્લંઘન કરે તો તે જેલની સજાને પાત્ર ગણાશે અને તેને એક વર્ષ સુધી જેલની સજા અથવા દંડ અથવા તો બંને થઈ શકશે.

58. કંપનીઓએ કરેલા ગૂનાઓ: (1) આ કાયદા હેઠળના એવા ગૂનાઓ કે જે કંપનીઓ અથવા તો કોર્પોરેટ સંસ્થાઓ મારફતે કરવામાં આવ્યા હોય ત્યારે, ગૂનો કરવામાં આવ્યો હોય તે સમયે કંપનીનો બિઝનેસનો ચાર્જ સંભાળનાર વ્યક્તિ અને સાથે સાથે કંપની પણ ઉલ્લંઘન બદલ દોષિત ઠરશે અને તે કાનૂની કાર્યવાહીને પાત્ર ઠરશે તથા સજાને પાત્ર બનશે. આ પેટા કલમમાં જો એવું પૂરવાર ના થાય કે આ વ્યક્તિએ ગૂનો જાણકારીના અભાવે કર્યો હોય અથવા આવો ગૂનો કરવામાં કોઈ ડ્યુ ડિલિજન્સનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો ના હોય. (2) પેટા કલમમાં દર્શાવેલી બાબત ઉપરાંત (1) ગૂનો મંજૂરી લઈને કે મેળાપીપણાંથી કરવામાં આવ્યો હોય અથવા તે કોઈ નિદેશક, મેનેજર, સેક્રેટરી અથવા તો કંપનીના અન્ય અધિકારીની બેદરકારીથી થયો હોય તો આ નિદેશક, મેનેજર, સેક્રેટરી અથવા અન્ય અધિકારી ગૂના બદલ દોષિત ઠરે તો તેની સામે કાનૂની કાર્યવાહી કરવામાં આવશે અને તે મુજબ તે સજાને પાત્ર ગણાશે.

સ્પષ્ટીકરણ: આ કલમ નો ઉપયોગ થાય ત્યારે (અ) “કંપની” નો અર્થ કોર્પોરેટ બોડી અથવા તો પેઢીનો સમાવેશ થશે અથવા વ્યક્તિઓનું અન્ય સંગઠન અને (બ) પેઢીના સંદર્ભે “નિદેશક” નો અર્થ પેઢીનો ભાગીદાર એવો થશે.

59. કાનૂની કાર્યવાહી કરવા માટે પૂર્વ મંજૂરી: કલમ-55 અને કલમ-56 હેઠળ થયેલા ગૂના બાબતેની કોઈપણ કાર્યવાહી કેન્દ્ર સરકાર અથવા તો રાજ્ય સરકાર, જે લાગુ પડતું હોય તેની મંજૂરી વગર થઈ શકશે નહીં અથવા તો, તેને બદલે અધિકૃત વ્યક્તિની મંજૂરી લાગુ પડતી સરકારની જનરલ અથવા તો ખાસ હુકમથી આપવામાં આવી નહીં હોય તો કાર્યવાહી થઈ શકશે નહીં.

60. ગૂનાઓ અંગે સાવચેતી: (અ) નેશનલ ઓથોરિટી અથવા સ્ટેટ ઓથોરિટી અથવા સરકાર તરફથી જેમને અધિકૃત કરવામાં આવ્યા હોય તે અધિકારીની ઓથોરિટી વગર થયેલી ફરિયાદમાં કોઈપણ અદાલત આ કાયદા હેઠળ ગૂનાને ધ્યાનમાં લઈ કાર્યવાહી કરી શકશે નહીં. અથવા (બ) જો કોઈપણ વ્યક્તિએ નિર્ધારિત કાર્યવાહી મુજબ 30 દિવસથી ઓછી નોટિસ આપી હોય અથવા આ ગૂના અંગે નેશનલ ઓથોરિટી, રાજ્ય સરકારની ઓથોરિટી, કેન્દ્ર સરકાર, રાજ્ય સરકાર જિલ્લા ઓથોરિટી અથવા અન્ય ઓથોરિટી અથવા અન્ય ઓફિસર કે જેમને આ માટે અધિકૃત કરવામાં આવ્યા હોય તેમને નોટિસ અપાઈ ના હોય તો ફરિયાદ થઈ શકશે નહીં.

2. જાહેર સેવક દ્વારા આપવામાં આવેલા હુકમનો અનાદર - જો કોઈ વ્યક્તિ જાહેર સેવકે તેના અધિકાર મુજબ આપેલા હુકમનો જાણી જોઈને અનાદર કરશે તો, અને તેને ચોક્કસ કામગીરીથી દૂર રાખવામાં આવે અથવા તો તેના કબજા હેઠળની કે તેના વહિવટ હેઠળની ચોક્કસ મિલકત બાબતે આપવામાં આવેલા નિર્દેશનો અનાદર થાય તો, આ પ્રકારના ઉલ્લંઘનને અવરોધ,

દખલગિરી અથવા ઈજા અથવા તો અવરોધનું જોખમ કે દખલગિરી કે ઈજા ગણવામાં આવશે અને કાયદેસર રીતે નિમણુંક કરાયેલા કર્મચારીને સાદી કેદની સજા થઈ શકશે. આવી સજા એક મહિના સુધી લંબાવી શકાશે અને દંડ પણ થઈ શકશે અને તે વધારીને રૂ. 200 સુધીનો થઈ શકશે અથવા તો બંને સજા કરવામાં આવશે. અને આ પ્રકારે કરાયેલા ઉલ્લંઘનને કારણે માનવ જીવનને, આરોગ્યને અથવા તો સલામતીને જોખમ થયું હોય અથવા તો તેના કારણે હુલ્લડ કે તકરાર થઈ હોય તો તે જેલની સજાને પાત્ર ગણાશે અને જેલની સજા 6 માસ સુધી લંબાવી શકાશે અથવા તો દંડ પણ કરવામાં આવશે અથવા તો દંડ અને સજા બંને કરવામાં આવશે.

સ્પષ્ટીકરણ: એવું જરૂરી નથી કે ગૂનો કરનારનો ઈરાદો નુકશાન કરવાનો હોય અથવા તો તેના ઉલ્લંઘનને કારણે નુકશાન થયું જ હોય તે જરૂરી નથી, પરંતુ એટલું પૂરતું છે કે તેણે જે હુકમનું ઉલ્લંઘન કર્યું હોય અથવા ઉલ્લંઘનને કારણે નુકશાન થવાની સંભાવના હોય તે પૂરતું છે.

જો સરકારી સેવક દ્વારા એવો હુકમ કરવામાં આવ્યો હોય કે કોઈ ધાર્મિક સરઘસ, કોઈ ચોક્કસ ગલીમાંથી પસાર થવું નહીં જોઈએ અને આ હુકમનો જાણી જોઈને અનાદર કરવામાં આવ્યો હોય અને તેના કારણે હુલ્લડ થવાનું જોખમ ઉભું થયું હોય તો આ કલમમાં દર્શાવ્યા મુજબ ગૂનો થયા યોગ્ય ગણાશે.